

ЗНАЧУЩІСТЬ ОКРЕМИХ ДЕТЕРМІНАНТ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ

В. М. Мороз, д. держ. упр., доцент, начальник наукового відділу
з проблем управління у сфері цивільного захисту Навчально-
науково-виробничого центру

Національний університет цивільного захисту України;

И. С. Бука, проректор з міжнародної діяльності, магістр
ділового адміністрування

Балтійська Міжнародна Академія (Рига, Латвія)

У межах попередніх напрямів організації нашого наукового пошуку було доведено той факт, що проблематика ефективності функціонування та розвитку системи якості вищої освіти, може бути розглянута через призму експертних оцінок основних замовників освітянської послуги. Таке припущення було нами зроблено під час аналізу змісту міжнародних стандартів якості серії ДСТУ ISO 9000:2007, а саме тих їх норм, які пов'язані з принципами управління якістю, а саме – орієнтація на замовника [1]. На рівні замовника освітянської послуги, поряд з роботодавцями та державою, може бути розглянутий безпосередньо сам здобувач вищої освіти. Іншими словами, студент є не лише об'єктом навчального процесу, а у тому числі і суб'єктом з оцінювання його якості. У межах цієї публікації ми не будемо розглядати недоліки та переваги інструментарію використання студентів на рівні експертів з якості вищої освіти, адже цей напрям потребує ґрунтовного дослідження у межах окремого напрямку наукового пошуку, а лише звернемо увагу на деякі з отриманих нами під час опитування студентів результати. Особливістю нашого дослідження є той факт, що у якості експертів з оцінювання якості вищої освіти виступали студенти Балтійської Міжнародної Академії (Латвія, м. Рига), а отже їх думка, з одного боку, не може бути використана для характеристики вітчизняної системи вищої освіти, а з іншого – є відзеркаленням результатів тих реформ, які проводяться національним Урядом Латвії за напрямом інтегрування національної системи вищої освіти до Європейського простору вищої освіти.

Використана нами під час дослідження методика передбачала з'ясування думки студентів (експертів) у тому числі і за напрямом визначення потужності впливу окремих факторів на якість вищої освіти. Експертам було запропоновано оцінити значущість впливу тих чи інших факторів на якість вищої освіти. Отримані нами під час дослідження результати наведено на рис. 1.

Рисунок 1 – Розподіл потужності впливу окремих факторів на якість вищої освіти

Приймаючи до уваги вище наведене можемо сформулювати такі основні висновки: анкетування студентів щодо якості надання освітянських послуг не лише може, а і повинно розглядатися адміністрацією ЗВО на рівні одного з інструментів моніторингу якості вищої освіти на університетському (внутрішньому) рівні; забезпечення відповідності змісту навчальних програм та методик їх викладання вимогам часу, поряд з підвищенням рівня розвитку кадрового потенціалу ЗВО, повинно розглядатись його адміністрацією на рівні пріоритетних напрямів управління якістю вищої освіти; інтегрування вітчизняної системи вищої освіти до європейського простору вищої освіти вимагає підвищення рівня відповідальності ЗВО за якість надання освітніх послуг, а також розширення університетської автономії щодо змісту навчальних програм, а також практики їх реалізації.

Список використаних джерел

1. Мороз С. А. Реалізація принципу орієнтації на замовника, як напрям вдосконалення механізмів державного управління якістю вищої освіти [Електронний ресурс] / Мороз С. А. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2018. – № 1. – Режим доступу: http://el-zbirn-du.at.ua/2018_1/19.pdf. – Назва з екрана.

КАЧЕСТВО В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ

С. В. Кэпэцынэ, к. п. н., проректор по научной работе
Кооперативно-торговый университет Молдовы

Образовательный процесс в Молдове сталкивается со многими проблемами, связанными с глобальными и национальными изменениями. Ключевыми элементами в формировании глобальной экономической и культурной среды являются образование и исследование.

Адекватное и емкое описание двух явлений, специфических для высшего образования, было сформулировано Джейн Найт и Гансом де Витом (1997): «В области высшего образования глобализация представляет собой технологический, экономический, информационный поток людей, ценностей, идей ... за пределами границ. Глобализация влияет на каждую страну по-разному из-за разнообразия национальной истории, традиций, культуры и приоритетов каждой нации», а «интернационализация высшего образования является одним из способов реагирования страны на воздействие глобализации, но который соблюдает, в то же время, индивидуальность нации». Таким образом, интернационализация и глобализация являются двумя динамически связанными понятиями, в которых глобализация является катализатором, а интернационализация является упреждающим ответом на нее [4].

Эта эволюция приводит к важным изменениям в сфере образования на национальном и международном уровне, а постоянный поиск коммерческих возможностей и стремление соответствовать требованиям деловой среды становятся определяющими для выживания учебных заведений, стимулирования разнообразия образовательных учреждений и учебных программ. Именно глобализация определяет все большее внимание к